

Justitsministeren
Lovafdelingen

Den 21. maj 1996

NOTAT

om, hvorvidt et forbud mod udlejning uden fører af busser indrettet til over 17 personer vil være ekspropriativt

1. Indledning

Ved skrivelse af 9. maj 1996 har Trafikministeriet anmodet Justitsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt et lovbestemt forbud mod udlejning af busser indrettet til over 17 personer vil være ekspropriativt.

Trafikministeriets anmodning er efter det oplyste fremsat på baggrund af, at der i Folketingets Trafikudvalg i forbindelse med behandlingen af trafikministerens forslag til lov om ændring af lov om buskørsel (L 136) er rejst spørgsmål om at indføre et sådant forbud.

Trafikministeriet har præciseret sin henvendelse således, at det påtænkte forbud alene skal omfatte udlejning uden fører af busser indrettet til over 17 personer til brug for ikke-erhvervsmæssig personbefordring.

Med hensyn til begrundelsen for indførelsen af forbudet har Trafikministeriet oplyst, at forbudet navnlig overvejes indført for at tilgodese turistvognmændenes erhvervsøkonomiske interesser.

Trafikministeriet har oplyst, at antallet af busser indrettet til over 17 personer, der ejes af private og anvendes til udlejning, udgør ca. 400-500.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvor mange virksomheder der – helt eller delvis – er beskæftiget med udlejning af busser (indrettet til over 17 personer) uden fører.

Det er heller ikke oplyst, om det vil være praktisk muligt for de nævnte virksomheder at omlægge driften fra udlejning af busser (indrettet til over 17 personer) uden fører til andre former for udlejning, f.eks. udlejning med fører.

2. Reglerne om adgangen til at drive busudlejningsvirksomhed og reglerne om adgangen til at benytte lejede busser uden fører til personbefordring

Bestemmelsen i § 1, stk. 1, i næringsloven, jf.

lovbekendtgørelse nr. 185 af 25. marts 1988, er sålydende:

»§ 1. Denne lov gælder for selvstændig næringsvirksomhed som:

- 1) Handlende, håndværker og industridriven-
de.
- 2) Speditør.
- 3) Vognmand.
- 4) Auktionsholder.
- 5) Vekselerer.«

Det fremgår videre af næringslovens § 20:

»§ 20. Ved vognmandsvirksomhed forstås i denne lov befordring af personer eller gods med motorkøretøjer.«

Det antages, at udlejning af motorkøretøjer, herunder busser, uden fører ikke er omfattet af »vognmandsvirksomhed«. Dermed er denne form for virksomhed *fri næring*.

I medfør af færdselsloven er der i bekendtgørelse nr. 172 af 8. maj 1963 fastsat nærmere regler om motorkøretøjer, der udlejes uden fører. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, 1. pkt.:

»§ 1. Motorkøretøjer må kun udlejes uden fører under iagttagelse af reglerne i denne bekendtgørelse.«

Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 6:

»§ 6. Et motorkøretøj, der udlejes uden fører, må ikke fremlejes eller *benyttes til erhvervsmæssig befordring af personer*.« (Fremhævet her).

Stk. 2. Politiet kan dog tillade, at et motorkøretøj for en kortere periode udlejes til erhvervsmæssig personbefordring. Sådant udlejning må kun finde sted til en person, der har førerbevis til erhvervsmæssig personbefordring, og hvis hovederhverv er hyrevognskørsel. (. . .) Tilladelsen kan i øvrigt kun meddeles, såfremt den skønnes rimeligt begrundet i leje-rens forhold, f.eks. medens dennes sædvanlige